

Сьогодні
11.11.2024

Урок
№25

Дата: 15.11.2024

Клас: 5– А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: №25

Вчитель: Капуста В.М.

Інструктаж з БЖД. Практична робота №4.

*Визначення основних фізичних властивостей
гірських порід і мінералів шкільної колекції.*

Мета:

- формувати поняття “мінерали”, “гірські породи”, “корисні копалини”;
- систематизувати знання учнів про корисні копалини їх види, застосування в господарській діяльності людини;
- вчити спостерігати, робити висновки;
- виховувати бережне ставлення до природних багатств.

**Гарно й зручно ми сідаєм,
Щось нове завжди вивчаєм.
Те, що вчили - пригадаєм,
Будь уважний, починаєм!**

Сьогодні
11.11.2024

Перевірка домашнього завдання

Що називають корисними
копалинами?

На які групи поділяються корисні
копалини?

Яке значення металів і неметалів у
житті людини?

Які корисні копалини добувають у
нашій місцевості?

Сьогодні
11.11.2024

З яких речовин складається земна кора.

Мінерали й гірські породи різняться між собою *кольором, твердістю, будовою, температурою плавлення, розчинністю у воді* та іншими властивостями.

Багато з них людина широко використовує, наприклад, як паливо, у будівництві, для отримання кольорових і чорних металів.

**Гірські породи, які люди
використовують для своїх
потреб, називають ...**

Сьогодні
11.11.2024

Усі корисні копалини поділяють на три великі групи.

Корисні копалини


```
graph TD; A[Корисні копалини] --> B[Рудні]; A --> C[Горючі(паливні)]; A --> D[Нерудні]; B --> B1[залізна руда]; B --> B2[мідна руда]; C --> C1[торф]; C --> C2[нафта]; C --> C3[газ]; C --> C4[камяне вугілля]; D --> D1[пісок]; D --> D2[граніт]; D --> D3[глина]; D --> D4[вапняк];
```

Рудні

залізна руда
мідна руда

Горючі(паливні)

торф
нафта
газ
камяне вугілля

Нерудні

пісок
граніт
глина
вапняк

Сьогодні
11.11.2024

Паливні (горючі) – використовують як паливо

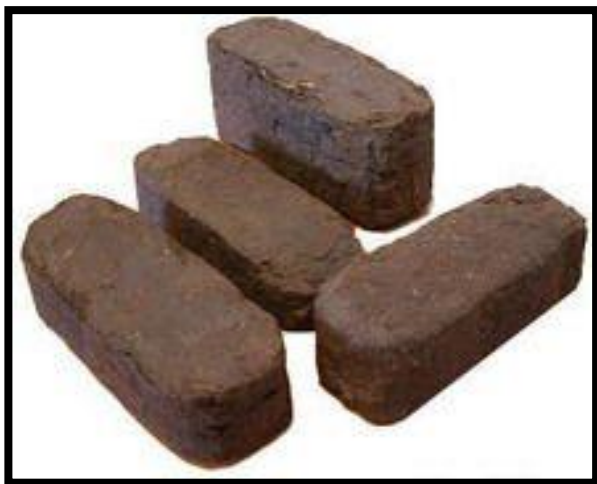

Нафта

Кам'яне
вугілля

Торф

Газ

Сьогодні
11.11.2024

Рудні – це руди, з яких виготовляють метали

Залізна руда

Мідна руда

Сьогодні
11.11.2024

Нерудні – будівельні корисні копалини

Пісок

Граніт

Глина

Вапняк

Сьогодні
11.11.2024

Як люди використовують корисні копалини? Наведіть приклади.

Гіпс

Мармур

Крейда

Дослідницька лабораторія

Гра «Впізнай корисну копалину».

1. Грію взимку я будови, з мене
паливо чудове, я потрібен для тепла,
з мене зроблені до речі, і такі
корисні речі, як пластмаса, гума,
фарба, ліки, спирт, бензин, смола.

2. Це відомо для дитини:
гледики моя родина.

3. Хочеш побудувати
дитячий садок, використовуй
у розчині.

4. Горюча речовина, що утворилася із
залишків рослин, які зазнали
органічних змін в умовах значної
вологості і відсутності
повітря

5. Коли зламаєш руку ти,
Спасе він завжди від біди.
І хоч у тебе настрій скис.
В лікарні вдягнуть швидко.

Практична робота №4

Коротка характеристика гірських порід

Властивість	Залізна руда	
1. Стан	тверда речовина	
2. Колір	чорний або червоно-бурий	
3. Блиск	має блиск	
4. Структура (твердість, щільність, крихкість)	дуже тверда речовина	
5. Горючість	не горить	

Сьогодні
11.11.2024

Фізкультхвилинка

Практична робота №4

Коротка характеристика гірських порід

Властивість	Залізна руда	Крейда
1. Стан	тверда речовина	тверда речовина
2. Колір	чорний або червоно-бурий	білий
3. Блиск	має блиск	немає блиску
4. Структура (твердість, щільність, крихкість)	дуже тверда речовина	крихка речовина
5. Горючість	не горить	не горить

Практична робота №4

Коротка характеристика гірських порід

Властивість	Кам'яне вугілля
1. Стан	
2. Колір	
3. Блиск	
4. Структура (твердість, щільність, крихкість)	
5. Горючість	

Кам'яне вугілля (сонячний камінь)

Сьогодні
11.11.2024

Домашнє завдання

Продовжити практичну роботу:
скласти коротку характеристику
кам'яного вугілля.
Практичну роботу №4 надіслати на
перевірку

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakapusta55@gmail.com